

Rekenkamercommissie

Aan de leden van de gemeenteraden
van Meppel, Staphorst, Steenwijkerland
en Westerveld.

6 februari 2020,

Geachte dames en heren,

Hierbij bieden wij u als Rekenkamercommissie (RKC) ons Jaarplan voor 2020 aan. Wij beginnen met het schetsen van de huidige stand van zaken (voortgang, overloop) en beschrijven daarna de plannen die wij hebben voor 2020.

Voortgang 2019 en overloop naar 2020

Meppel

In het voorjaar 2019 zijn we, in overleg met de woordvoerders Sociaal Domein, gestart met de voorbereiding van een onderzoek naar de kosten van overhead binnen de jeugdzorg. Dat is een enigszins 'grijs gebied'. Omdat ook de gemeente Meppel werd geconfronteerd met stijgende kosten van de jeugdzorg, wenste de raad meer inzicht te krijgen in het antwoord op de vraag: 'Welk bedrag wordt nu werkelijk besteed aan jeugdzorg ('handen aan het bed') en welk bedrag van het totaal 'gaat op' aan andere kosten?' Over de opzet van het onderzoek is enkele keren overleg geweest met de woordvoerders sociaal domein waarna gestart werd met het onderzoek. Op het moment van schrijven van dit jaarplan is het onderzoeksrapport gereed. Het zal vermoedelijk in maart 2020 door de gemeenteraad worden behandeld.

Staphorst

Begin zomer 2019 ging in Staphorst het onderzoek naar 'Burgerparticipatie' van start. Dat onderwerp hebben wij gekozen uit een aantal door de gemeenteraad aangereikte, mogelijke onderzoeksonderwerpen. Als uitgangspunt voor het onderzoek hebben we de 'Nota Burgerkracht' genomen (juni 2015), wetende dat het college van burgemeester en wethouders voornemens was om een Nota Burgerkracht 2.0 te schrijven en aan de raad voor te leggen. Het rapport is inmiddels gereed en aan de gemeenteraad aangeboden.

Steenwijkerland

In Steenwijkerland hebben wij de keus laten vallen op een onderzoek naar het functioneren van Dorpshuizen, met als onderzoeksvraag:

'Hoe functioneren de dorpshuizen/MFA's in de gemeente en is dit functioneren conform de verwachtingen die de gemeente had bij het ter beschikking stellen van middelen en voorzieningen en het vastleggen van het beleid voor deze voorzieningen?'

Bij het begin van het onderzoek, kort voor de zomer van 2019, stuiten wij op de (onverwachte) constatering dat het overgrote deel van de betrokken panden niet in eigendom is van de gemeente en meer op afstand staat voor wat betreft de exploitaties. Dat heeft geleid tot overleg met het presidium (najaar 2019) over de vraag of een dergelijk

onderzoek, gegeven onze constatering, wel zinvol zou zijn. Die vraag is door het presidium bevestigend beantwoord, omdat naar zijn oordeel overeind blijft dat het goed functioneren van dorpshuizen/MFA's, los van het eigendomsvraagstuk, van groot belang is voor een gemeente als Steenwijkerland, met vele kernen en wijken. Het onderzoek is dus relatief laat in 2019 gestart. Wij gaan ervan uit dat het rapport in april-mei 2020 gereed zal zijn.

Westerveld

In Westerveld hebben wij gekozen voor een onderzoek, op basis van een door de gemeenteraad genoemd onderwerp, dat antwoord moet geven op de vraag: 'In hoeverre voldoet de transformatie van de WMO, die ingezet is in 2015, aan de gestelde doelen, zoals gesteld in het beleidskader, daar waar het de continuïteit van de zorg betreft die de gemeente Westerveld heeft willen bereiken met de destijds gereserveerde bestemmingsreserve?'

Het onderzoek is pas eind 2019 van start gegaan omdat wij met de gemeenteraad van Westerveld in gesprek waren over de hoogte van het beschikbare budget, in relatie tot de kosten van de Rekenkamercommissie en de kosten van de uit te voeren onderzoeken. In afwachting van een nader oordeel van de gemeenteraad, hebben wij na overleg besloten het onderzoek (en dus ook de kosten ervan) over twee kalenderjaren 'uit te smeren'.

Onderzoeksagenda 2020

Eind 2019 hebben wij, zoals te doen gebruikelijk, weer 'een rondje gedaan' bij de vier gemeenteraden. Voor wat betreft Steenwijkerland viel dat moment eerder; wij hebben met het presidium gesproken over het onderzoek 2019 (zie hierboven) en daarbij tegelijkertijd de onderwerpen voor 2020 geïnventariseerd.

Tijdens 'dat rondje', inventariseren wij welke onderwerpen bij de raadsleden en raadsfracties leven. Zoals bekend, is het kiezen van een onderzoeksonderwerp een autonome bevoegdheid van de Rekenkamercommissie, maar wij hebben de goede gewoonte om te streven naar de keus voor een onderwerp dat zo mogelijk aansluit bij de wensen van de raad.

In drie van de vier gemeenten hebben wij als RKC over de te kiezen onderwerpen van gedachten gewisseld met de raadsfracties. In Steenwijkerland was, zoals gezegd, het presidium onze gesprekspartner. Het valt ons op dat, in zijn algemeenheid, door raadsleden en -fracties veel onderwerpen worden genoemd. Wij hebben na onze inventarisatieronde de aangedragen onderwerpen verzameld en gehouden langs de meetlat van artikel 5 van ons Reglement van orde, dat als volgt luidt:

1. De rekenkamercommissie kiest uiteindelijk onderwerpen die in belangrijke mate voldoen aan de volgende selectiecriteria:

- A. Het onderwerp moet betrekking hebben op de doelmatigheid, doeltreffendheid of rechtmatigheid van het beleid of van de uitvoering daarvan;*
- B. Het onderwerp heeft een substantieel financieel en/of maatschappelijk belang en/of is bestuurlijk relevant;*
- C. Het moet door de gemeente te beïnvloeden beleid betreffen;*

- D. Er is sprake van een risico, bijvoorbeeld een financieel of maatschappelijk risico als het onderwerp niet wordt onderzocht dan wel het onderwerp heeft toegevoegde waarde;*
- E. Het onderwerp moet voor de rekenkamercommissie haalbaar zijn, dat wil zeggen dat het past binnen haar financiële en organisatorische mogelijkheden;*
- F. Er wordt gestreefd naar enige spreiding over de gemeentelijke beleidsterreinen in opvolgende onderzoeken.*

De uitkomst van deze weging is dat wij, voor alle vier de gemeenten binnen de personele unie, een onderwerp kunnen kiezen dat ruim voldoet aan de hierboven vermelde ijkpunten. Concreet betekent dit het volgende:

Meppel

Wij zijn voornemens om in Meppel een onderzoek te gaan uitvoeren naar het subsidiebeleid. In de nog te formuleren onderzoeksopdracht zullen wij ingaan op vragen als (geen uitputtende opsomming): Wat is het vastgestelde beleid van Meppel op het gebied van verstrekken van subsidies? Worden er, en zo ja welke, voorwaarden (bijvoorbeeld prestaties) verbonden aan het verstrekken van subsidies? Hoe wordt gecontroleerd of aan de voorwaarden wordt voldaan? Wat is het beleid van de gemeente als moet worden bezuinigd? En hoe is in het geheel de rol van de gemeenteraad vormgegeven?

Staphorst

Door de fracties in de gemeenteraad van Staphorst werd een groot aantal onderwerpen naar voren gebracht. Meerdere keren werd daarbij de sturende en beleidsbepalende rol van de gemeenteraad genoemd. Wij zijn daarom voornemens om een onderzoek te doen waarbij, aan de hand van enkele cases, wordt onderzocht in hoeverre de gemeenteraad gebruik maakt van zijn sturende en beleidsbepalende rol. En of er, als daar aanleiding toe wordt gevonden, mogelijkheden zijn om deze rol te versterken.

Steenwijkerland

De wensen van de gemeenteraad van Steenwijkerland zijn door ons geïnventariseerd tijdens een gesprek met het Presidium onder voorzitterschap van de burgemeester. Daarbij kwam het project Eeserwold “boven drijven”. Een gebied van ruim 200 hectare aan de A32, geschikt voor bedrijven en wonen. Door de economische recessie is het plan onder druk komen te staan. Daarom werd het voorstel gedaan om er een Hypermarkt te vestigen. Dit leverde verzet op en na rechtszaken werd geoordeeld dat een dergelijk groot winkelbedrijf daar niet mocht komen. Het geheel heeft de verhoudingen verstoord tussen overheden, inwoners en ondernemers in de binnenstad van Steenwijk (die ‘in afwachting van’ niet hebben geïnvesteerd).

De RKC wil door middel van een onderzoek antwoord vinden op de vraag hoe het gehele proces is verlopen, wat ieders rol daarbij is geweest en welke factoren en oorzaken mogelijk ertoe hebben geleid dat het project is gestagneerd respectievelijk is ‘gestrand’. Nadere bestudering van de documenten zal tot een verdere aanscherping van de onderzoeksvraag en de deelvragen leiden.

Westerveld

Zoals hierboven gemeld, zijn wij met de gemeenteraad van Westerveld in gesprek over de hoogte van het beschikbare budget in relatie tot de kosten van de RKC en de uit te voeren

onderzoeken. Wij gaan ervan uit dat op het moment dat het lopende onderzoek (transitie WMO) is afgerond, wij in overleg met de gemeenteraad van Westerveld bepalen of nog in 2020 een nieuw onderzoek zal worden gestart.

Tenslotte:

De komende weken zullen wij onze plannen met betrekking tot de in 2020 uit te voeren onderzoeken nader uitwerken. Wij zullen u van de voortgang op de hoogte houden.

Ook in 2020 zien wij weer uit naar en vertrouwen op een goede samenwerking tussen uw raden en onze commissie.

Met vriendelijke groet,
namens de Rekenkamercommissie van
Meppel, Staphorst, Steenwijkerland en Westerveld.

A handwritten signature in black ink, consisting of a long horizontal stroke with a vertical line crossing it near the end, and a small vertical tick mark above the horizontal line.

J.J. Mastwijk,
voorzitter.